Dydaktyka nauczania początkowego

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Wydział Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Logopedia ogólna i kliniczna
Dyscyplina wiodąca	*(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)*
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	egzamin
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Logopedii i Emisji Głosu, Centrum Logopedyczne IPS UW, 02-927 Warszawa, ul. Karowa 20
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. Olga Jauer-Niworowska
Koordynator przedmiotu	dr hab. Olga Jauer-Niworowska, dr Kamila Potocka-Pirosz o.jauer-niworo@uw.edu.pl; k.potocka@uw.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr Joanna Dobkowska, jdobkowska@uw.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr Joanna Dobkowska, jdobkowska@uw.edu.pl; dr Dorota Sobierańska, dsobieranska@uw.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	II rok, semestr III i IV	**Liczba punktów ECTS**	5,5
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ			

Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim	**Liczba godzin**	**Kalkulacja punktów ECTS**
wykład (W)		
seminarium (S)		
ćwiczenia (C)	60	2
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	80	5

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Wprowadzenie teoretycznych: psychologicznych, pedagogicznych i socjologicznych kontekstów edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.
C2	Zapoznanie z tradycyjnymi i alternatywnymi strategiami, metodami i technikami pracy w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.
C3	Prezentacja wybranych przykładów rozwiązań dydaktycznych i wychowawczych.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	**Efekty w zakresie**
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	w zaawansowanym stopniu w zakresie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej: główne szkoły i kierunki psychologiczne oraz pojęcia psychologiczne, uwarunkowania rozwoju osobniczego człowieka – poznawczego, emocjonalnego i moralnego; charakterystykę procesów poznawczych: spostrzegania, uwagi, pamięci, myślenia, uczenia się;
W2	w zaawansowanym stopniu w zakresie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej: najważniejsze teorie pedagogiczne, modele i metody kształcenia oraz wychowania, w tym wybrane metody pedagogiki specjalnej, stosowane dla celów edukacyjnych i w rehabilitacji niepełnosprawnych, formy organizacyjne kształcenia i wychowania oraz metody i zasady oceniania postępów uczniów – w edukacji wczesnoszkolnej;
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	korzystać z wiedzy w zakresie pedagogiki, w tym z metod i technik pedagogiki specjalnej, we własnej pracy pedagogicznej i logopedycznej, zarówno w zakresie działań edukacyjnych, jak i terapeutycznych; uwzględniać zagadnienia z tej dziedziny w procesie uczenia się przez całe życie, a także wykorzystywać je we współpracy ze specjalistami z innych dziedzin;

U2	zastosować zdobytą wiedzę z zakresu psychologii, w tym psychologii rozwojowej i klinicznej, we własnej pracy pedagogicznej i logopedycznej, zarówno w zakresie działań edukacyjnych i terapeutycznych, jak i w komunikacji z pacjentami i ich rodzinami; stale pogłębiać swoje kompetencje w tym zakresie.;
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności z zakresu pedagogiki, w tym pedagogiki specjalnej, w pracy nauczyciela i logopedy;
K2	stosowania terminów dydaktycznych i zasad nauczania, wiązywania wartości i celów w edukacji.

5. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
prezentacja, dyskusja	Dydaktyka ogólna – wprowadzenie, podstawowe terminy dydaktyczne, proces kształcenia, jego składniki, struktura i funkcje, zasady nauczania, rola zabawy w edukacji elementarnej. Paradygmaty współczesnej dydaktyki.	W1, W2, U1
prezentacja, dyskusja	Związek wartości i celów w edukacji. Budowa celów kształcenia. Taksonomia celów kształcenia i ich wykorzystanie w praktyce edukacyjnej (dziedzina poznawcza, emocjonalna, psychomotoryczna). Indywidualizacja kształcenia	W1, W2, U1, U2, K1, K2
prezentacja, dyskusja, ćwiczenia	Klasyfikacja metod kształcenia, nauczania, uczenia się. Wybrane metody w rozwijaniu kluczowych umiejętności w edukacji początkowej	W1, W2, U1, K1, K2
warsztat, dyskusja, praca w grupie	Rozwój umiejętności mówienia a praktyka edukacyjna. Dziecko - uczestnikiem dialogu i konstruktorem znaczeń. Proces komunikowania się nauczyciel – uczeń	W1, W2, U1, U2, K1, K2
prezentacja, dyskusja	Gotowość szkolna dziecka versus gotowość do czytania i pisania. Badanie dojrzałości szkolnej	W1, U1, U2, K1, K2
warsztat, dyskusja	Kompetencja komunikacyjna dzieci – rozwijanie sprawności gramatycznej i zasobu słownikowego, modele kształcenia językowego	W1, W2, U1, U2, K1, K2
warsztat, dyskusja	Psychologiczne i pedagogiczne podstawy procesu czytania. Rozwijanie umiejętności czytania w aspekcie technicznym, semantycznym i krytyczno-twórczym	W1, W2, U1, U2, K1, K2
warsztat, praca w grupach	Metody nauki czytania	W1, W2, U1, U2, K1, K2
warsztat, dyskusja	Kształcenie umiejętności odbioru tekstów – wybór lektur i metody pracy z tekstem	W1, W2, U1, U2, K1, K2
warsztat, dyskusja	Pisanie – nowy język dziecka. Rozwijanie umiejętności tworzenia tekstów	W1, W2, U1, U2, K1, K2
warsztat, dyskusja	Edukacja matematyczna w ujęciu konstruktywistycznym	W1, W2, U1, U2, K1, K2
warsztat, dyskusja	Znaczenie edukacji przyrodniczej w rozwijaniu postaw badawczych służących odkrywaniu środowiska naturalnego oraz rozumieniu zachodzących w nim relacji i zależności.	W1, W2, U1, U2, K1, K2
warsztat, dyskusja, praca w grupach	Rozwijania kompetencji osobistych i społecznych dziecka w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej	W1, W2, U1, U2, K1, K2
prezentacja, dyskusja, warsztat	Kształcenie zintegrowane – założenia a rzeczywistość. Szanse i zagrożenia koncepcji integrowania treści kształcenia we wczesnej edukacji. Planowanie pracy dydaktycznej	W1, W2, U1, U2, K1, K2

prezentacja, dyskusja	Ewaluacja w edukacji. Psychologiczne prawidłowości procesu oceniania. Przedmiot, funkcje i metody oceniania uczniów przez nauczycieli w systemie edukacji tradycyjnej i alternatywnej.	W1, W2, U2, K1, K2
prezentacja, dyskusja	Monitorowanie osiągnięć szkolnych dzieci jako metoda doskonalenia edukacji. Wyniki badań umiejętności językowych i matematycznych dzieci w edukacji początkowej i ich uwarunkowań	W1, W2, U1, U2, K1, K2
warsztat	Uczenie się kooperacyjne	W1, W2, U1, U2, K1, K2
warsztat, praca w grupach	Przestrzeń w szkole	W1, W2, U1, U2, K1, K2
warsztat, dyskusja	Nauczanie jako aktywność kulturowa – ukryty program.	W1, W2, U2, K1, K2
prezentacja, dyskusja, pokaz filmu	Alternatywne koncepcje wczesnej edukacji	W1, W2, U2, K1, K2

6. LITERATURA

Obowiązkowa

1. B. Bokus, G.W. Shugar, *Psychologia języka dziecka. Osiągnięcia, nowe perspektywy,* Gdańsk 2007.
2. Ch. Galloway, *Psychologia uczenia się i nauczania,* t. I i II, Warszawa 1988.
3. D. Klus-Stańska, *Paradygmaty dydaktyki. Myśleć teorią o praktyce*, Warszawa 2018.
4. K. Kruszewski, *Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela*, Warszawa 2009.
5. E. Malmquist, *Nauka czytania w szkole podstawowej,* Warszawa 1987.
6. R. Meighan, *Socjologia edukacji, Toruń 1993.*
7. B. Niemierko, *Ocenianie szkolne bez tajemnic*, Warszawa 2002.
8. G. W. Shugar, M. Smoczyńska (red.)., *Badania nad rozwojem języka dziecka*, Warszawa 1980.
9. D. Wood, *Jak dzieci uczą się i myślą*, Kraków 2006.
10. Żytko M., *Pisanie – żywy język dziecka*, Warszawa 2006.

Uzupełniająca

1. A. Browne, *Developing Language and Literacy* 3-8, SAGE Publications 2009.
2. M. Dagiel, *Pozwólmy dzieciom bawić się słowami*, Warszawa 2011.
3. M. Dąbrowski, *(Za) trudne, bo trzeba myśleć?*, Warszawa 2013.
4. R. Fisher, *Uczymy jak myśleć,* Warszawa 1999.
5. D. Klus-Stańska, *Konstruowanie wiedzy w szkole*, Olsztyn 2002.
6. D. Klus-Stańska, *Dydaktyka wobec chaosu pojęć i zdarzeń*, Warszawa 2010.
7. D. Klus-Stańska, *(Anty)edukacja wczesnoszkolna*, Kraków 2015.
8. D. Klus-Stańska, *Dydaktyka i jej paradygmaty. Różnorodne światy szkoły*, Warszawa 2024.
9. K. Kruszewski, *Sztuka nauczania. Szkoła*, Warszawa 1994.
10. Cz. Kupisiewicz, *Podstawy dydaktyki ogólnej*, Warszawa 1994.
11. B. Murawska, *Pozwólmy dzieciom czytać*, Warszawa 2011.
12. B. Niemierko, *Między ocena szkolna a dydaktyką. Bliżej dydaktyki*, Warszawa 1998.
13. B. Niemierko, *Kształcenie szkolne. Podręcznik skutecznej dydaktyki*, Warszawa 2007.
14. W. Okoń, *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, Warszawa 1996.
15. C. Ornstein, F. P. Hunkins, *Program szkolny. Założenia, zasady, problematyka*, Warszawa 1998.
16. E. Perrott, *Efektywne nauczanie*, Warszawa 1995.

17. E. Wiatrak, *Pozwólmy dzieciom uczyć się*, Warszawa 2013.
18. Żuchowska W., *Oswajanie ze sztuką słowa. Początki edukacji literackiej*, Warszawa 1992.
19. Żytko M., *Pozwólmy dzieciom mówić i pisać*, Warszawa 2010.

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
Np. A.W1, A.U1, K1	*Pole definiuje metody wykorzystywane do oceniania studentów, np. kartkówka, kolokwium, raport z ćwiczeń itp.*	*Np. próg zaliczeniowy*
W2, U1, U2, K1, K2	Praca na zajęciach	Poprawne wykonanie zadań zaliczeniowych podczas zajęć, aktywność na zajęciach.
W1, W2, U1, U2, K1, K2	Kolokwium (po semestrze zimowym)	Suma punktów uzyskanych podczas kolokwium nie może być mniejsza niż 60% ogólnej punktacji.
W1, W2, U1, U2, K1, K2	Egzamin pisemny (po semestrze letnim)	Suma punktów uzyskanych podczas egzaminu nie może być mniejsza niż 60% ogólnej punktacji. Do egzaminu zostaną dopuszczone osoby, które zaliczyły kolokwium po semestrze zimowym.
	Obecność	Obecność jest obowiązkowa (dopuszczalne dwie nieobecności w semestrze).

8. INFORMACJE DODATKOWE

*(tu należy zamieścić informacje istotne z punktu widzenia nauczyciela niezawarte w pozostałej części sylabusa, **w szczególności w oparciu o regulacje wynikające z § 26 ust. 1 i 2, § 27 ust. 3 oraz § 28 ust. 1 Regulaminu Studiów wskazanie liczby terminów zaliczeń przedmiotu, w tym zaliczeń dopuszczających do egzaminu**, oraz np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)*

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusa przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusa w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich